

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
 факультету іноземних мов
 Львівського національного університету
 імені Івана Франка

Голова Вченої ради
 Сулим В. Т. / _____ /
 Протокол № 9 від «29» травня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світова література (факультатив)

галузі знань 03 «Гуманітарні науки»

напряму підготовки 035 «Філологія»

Спеціалізації

Бакалавр філології, фахівець з української мови та літератури

факультету філологічного

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Форма навчання	Курс	Семестр	Кредитів ECTS	Загальний обсяг (год.)	Всього аудит. (год.)	у тому числі (год.):			Самостійна робота (год.)	Контрольні роботи (шт.)	Розрахунково-графічні роботи (шт.)	Курсові проекти (роботи) (шт.)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
						Лекції	Лабораторні	Практичні						
Денна	3	6	3	90	32	32		-	58	-	-	-	2	-
	4	7	3	90	20	20		-	70	-	-			7
	4	8	3	90	28	-		28	62	-	-	7		

Світова література

Робоча програма навчальної дисципліни складена на основі *освітньо-професійної програми* ГСВО 03 «Гуманітарні науки» напрямку 035 «Філологія» *варіативної частини освітньо-професійної програми* спеціалізації: бакалавр філології, фахівець з української мови та літератури, 2020-2021 н. р.

Розробник: докт. філол. наук, проф. Мацевко-Бекерська Л. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світової літератури
Протокол № 9 від 29 травня 2020 р.

Завідувач кафедри світової літератури

_____ / проф. Мацевко-Бекерська Л. В. /

29 травня 2020 р.

1. РІВЕНЬ СФОРМОВАНОСТІ ВМІНЬ ТА ЗНАНЬ

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах (ЗК 1) 2) Здатність спілкуватися іноземними мовами в усній і письмовій формах (ЗК 2) 3) Здатність застосовувати набуті знання на практиці (ЗК 3) 4) Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми (ЗК 4) 5) Здатність до пошуку, аналізу й опрацювання професійно орієнтованої інформації з різних джерел (ЗК 5) 6) Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології, зокрема у професійній діяльності (ЗК 6) 7) Здатність до конструктивної критики і самокритики, прагнення самовдосконалення в особистісному та професійному аспектах (ЗК 7) 8) Здатність працювати в команді та автономно (ЗК 8) 9) Здатність розуміти суть, призначення й зміст гуманітарних наук, місце історії в системі гуманітарного знання, природу людського суспільства і роль особи в його функціонуванні (ЗК9); 10) Здатність усвідомлювати роль та значення культури в історії людства, розуміти та поважати різноманітність та мультикультурність сучасного світу (ЗК 10) 11) Здатність усвідомлювати значущість загальнолюдських цінностей та етичних норм (ЗК 11) 12) Здатність діяти із соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю (ЗК 12) 13) Здатність розуміти основні принципи буття людини, природи та суспільства (ЗК 13) 14) Здатність проводити дослідження з елементами наукового пошуку та дотримуватися вимог до академічної доброчесності (ЗК 14) 15) Здатність вчитися впродовж життя (ЗК 15) 16) Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК 16)
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність ефективно використовувати державну та іноземні мови як мету та засіб навчання (ФК 1) 2) Здатність визначати одиниці та рівні філологічного аналізу, зв'язки між ними і процеси, що впливають на них (ФК 4) 3) Здатність аналізувати, описувати та класифікувати явища, об'єкти та процеси в синхронії і діахронії (ФК 6) 4) Здатність використовувати знання теоретичних основ гуманітарних і соціально-поведінкових наук у професійній діяльності (ФК 11) 5) Здатність вільно користуватись базовою філологічною термінологією (ФК12) 6) Здатність розуміти еволюційний шлях розвитку літературознавства, виявляти своєрідність національних літератур, зумовлену особливостями соціально-політичної історії країни та її культурних традицій, провідні тенденції розвитку сучасної літератури (ФК 13) 7) Здатність інтерпретувати, аналізувати та критично оцінювати тексти різних жанрів і типів (ФК 14) 8) Здатність використовувати методи наукового аналізу (ФК 15) 9) Здатність застосувати у професійній діяльності сучасні технології, підходи, методи, принципи (ФК 16)

10) Здатність виконувати типові професійні завдання вчителя іноземних мов та зарубіжної літератури (ФК 17)   11) Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне філологічне дослідження (ФК 18)

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання (ПРН), визначені стандартом вищої освіти спеціальності:

- 1) Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, прагнути до саморозвитку та професійного самовдосконалення (ПРН 1)
- 2) Демонструвати належний рівень володіння державною мовою в побутовій, суспільній, навчальній і професійній сферах та дотримуватися вимог культури усного та писемного спілкування (ПРН 2)
- 3) Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору (ПРН 4)
- 4) Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня (ПРН 5)
- 5) Здатність усвідомлювати роль та значення культури в історії людства, усвідомлювати значущість загальнолюдських цінностей та етичних норм, розуміти та поважати різноманітність та мультикультурність сучасного світу (ПРН 6)
- 6) Розуміти основні принципи буття людини, природи та суспільства і виявляти соціальну свідомість та громадянську відповідальність (ПРН 7)
- 7) Чітко й виразно висловлювати свою думку, володіти логічними, експресивними та емоційними засобами вираження комунікативного наміру, вміти використовувати мовні засоби для побудови аргументації (ПРН 9)
- 8) Продувати державною та іноземними мовами тексти різних типів, дотримуючись параметрів комунікативної відповідності, цілісності, зв'язності, лексичної адекватності та граматичної коректності (ПРН 10)
- 9) Аналізувати, описувати та класифікувати явища, об'єкти та процеси, формулювати узагальнення на основі емпіричних даних (ПРН 16)
- 10) Аналізувати, порівнювати, класифікувати і оцінювати різні напрямки та школи в лінгвістиці, літературознавстві та перекладознавстві (ПРН 17)
- 11) Характеризувати основні теоретичні та практичні аспекти лінгвістики, літературознавства та перекладознавства, вільно користуватись базовою філологічною термінологією (ПРН 18)
- 12) Володіти методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу (ПРН 19)
- 13) Розуміти специфіку літератури як одного із видів мистецтва, формулювати базові теоретичні положення літературознавства, визначати основні поняття, характеризувати основні закономірності літературного процесу від античності до сьогодення, виявляти своєрідність національних літератур, зумовлену особливостями соціально-політичної історії країни та її культурних традицій, провідні тенденції розвитку сучасної літератури (ПРН 20)
- 14) Аналізувати тексти різних жанрів і типів, розуміти експліцитну та імпліцитну інформацію (ПРН 21)
- 15) Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження з елементами наукового пошуку в галузі мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов і культур (ПРН 22)
- 16) Виконувати типові професійні завдання вчителя іноземних мов та зарубіжної літератури, враховуючи вікові та індивідуальні особливості учнів: визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми, форми та засоби навчання іноземних мов і оцінювати результати навчальних досягнень, застосовувати сучасні

	технології навчання іноземних мов і зарубіжної літератури у навчально-виховному процесі (ПРН 23)
--	--

<i>Шифр умінь та змістових модулів</i>	<i>Зміст умінь, що забезпечується</i>
1. Історія зарубіжної літератури в програмах закладів середньої освіти (VI семестр)	<p>1) розуміння специфіки літературного процесу від античності до сучасного етапу розвитку літератури;</p> <p>2) знання про літературні напрями і течії світової літератури, про художні закономірності та феномени, про родо-жанрову систему світової літератури (походження, структуру, стилістику);</p> <p>3) опрацювання тих творів художньої літератури, що увійшли у навчальну програму курсу «Зарубіжна література» для закладів середньої освіти задля розширення контексту сприймання та розуміння світової культури; акцентування на порівняльних підходах до вивчення зарубіжної літератури в парадигмі формування національної самосвідомості учителя літератури;</p> <p>4) розуміння специфіки та закономірностей кожної літературної епохи;</p> <p>5) удосконалення практичних навичок аналізу світового літературного процесу в контексті соціокультурної ситуації та філософських ідей відповідної доби;</p> <p>б) здатність розуміти й аргументувати форми репрезентації загальних особливостей літературного процесу на матеріалі окремого тексту.</p>
2. Методологічні основи викладання світової літератури у контексті НУШ. Елементи дидактики в методичному дискурсі викладання зарубіжної літератури (VII семестр)	<p>1) знання сучасних методологічних аспектів викладання літератури; принципів методики викладання літератури у закладах середньої освіти; особливостей сучасного стану викладання зарубіжної літератури; основних принципів моделювання курсу літератури в умовах НУШ;</p> <p>2) розуміння сенсу та актуальності наукових і прикладних функцій методики літератури; професійних вимог до вчителя зарубіжної літератури; суті проблеми педагогічної етики у практиці викладання;</p> <p>3) знання психолого-вікових особливостей учня-читача; засад моделювання тематичного змісту занять у системі їх педагогічно-методичної типології; теорії й технології вивчення перекладних художніх творів; теорії і практики контекстного вивчення художніх творів.</p>
3. Методика вивчення систематичного курсу літератури в закладах середньої освіти (VIII семестр)	<p>1) вміння застосовувати основні методи і засоби ефективного викладання літератури;</p> <p>2) знання і вміння планувати й організувати педагогічну діяльність в ділянці викладання зарубіжної літератури;</p> <p>3) вміння оптимально застосовувати різні типи занять з літератури;</p> <p>4) володіння навиками результативного вивчення літературного твору в системі основних етапів;</p> <p>5) розуміння основних засад ефективної діагностики, контролю та оцінювання результатів навчання, вміння здійснювати діагностично-контрольні заходи відповідно до вимог навчальної програми.</p>

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

2.2 ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля	Кількість аудиторних годин
Змістовий модуль 1	Історія зарубіжної літератури у програмах закладів середньої освіти.	32
Змістовий модуль 2	Методологічні основи викладання світової літератури в контексті НУШ. Елементи дидактики в методичному дискурсі викладання зарубіжної літератури.	20

2.3 ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля	Кількість аудиторних годин
Змістовий модуль 3	Методика вивчення систематичного курсу літератури в закладах середньої освіти.	28

2.5. Самостійна робота студента:

(денна форма навчання) 58 год. (VI семестр); 70 год. (VII семестр); 62 год. (VIII семестр)

3. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПІДРУЧНИКІВ, МЕТОДИЧНИХ ТА ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Базова

З історії світової літератури:

- 1) Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 2001.
- 2) Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Пер. з англ. під загальною редакцією Р. Семківа. – К.: Факт, 2007.
- 3) Галич О. Теорія літератури / Галич О., Назарець В., Васильєв. – К., 2001.
- 4) Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII ст. : навчальний посібник / Давиденко Г. Й., Величко М. О. – К. : Центр учбової літератури, 2007.
- 5) Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX ст. : навчальний посібник / Давиденко Г. Й., Чайка О. М. – К. : Центр учбової літератури, 2007.
- 6) Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник : [у 2 т.] / [за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського]. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005.
- 7) Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006.
- 8) Денисова Т. Історія американської літератури XX століття: Навч. посібник. – К., 2002.
- 9) Зарубежная литература второго тысячелетия. 1000 – 2000: Учеб. пособие / Под ред. Л. Андреева. – М., 2001.
- 10) Зарубіжна література XX ст.: Посібник / За ред. О. М. Ніколенко, Т. М. Конєвої. – К.: Академія, 1998.
- 11) Затонский Д. Модернизм и постмодернизм. Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. – Харьков, 2000.
- 12) История всемирной литературы в 9-ти томах. – М., 1986-1994.
- 13) История зарубежной литературы XX века. 1917-1945: Учебник для студентов филолог. фак. пед. ин-тов / под ред. В. Н. Богословского и др. – М., 1984.

- 14) Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Ред. Волков А. та ін. – Чернівці, 2001.
- 15) Михед Т. В., Якубіна Ю. В. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія. – Київ, 2006.
- 16) Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ ст. Ч. 2. Зарубіжна література. – Луцьк: Вежа, 1999.
- 17) Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідж. та критич. статті. – К.: вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001.
- 18) Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001.

З методик викладання світової літератури:

- 1) Гладишев В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури. – Миколаїв, 2006.
- 2) Методика преподавания литературы / под ред. О. Ю. Богдановой. – М., 2000.
- 3) Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014.
- 4) Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010.
- 5) Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.
- 6) Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.
- 7) Султанов Ю. Актуальні проблеми методики викладання літератури: вибрані праці. – Івано-Франківськ, 2013.

Допоміжна

- 1) Васянович Г. Педагогічна етика. – Львів, 2005.
- 2) Драйден Г., Вос Дж. Революція в навчанні. – Львів, 2005.
- 3) Зербіно Д. Наукова школа: лідер і учні (нова концепція). – Львів, 2001.
- 4) Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002.
- 5) Карнегі Д. Как завоевывают друзей и оказывают влияние на людей. – М., 1989.
- 6) Клименко Ж. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. – К., 2006.
- 7) Настільна книга педагога / упорядн. Андрєєва В. М. – Харків, 2007.
- 8) Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. – Режим доступу : <https://osvitoria.media>
- 9) Цимбалюк І. М. Підвищення професійної кваліфікації: психологія педагогічної праці. – К., 2004.
- 10) Часописи «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України»; «Зарубіжна література в закладах середньої освіти». – 2000-2020.
- 11) Шалагінов Б. Б. Урок літератури: Роздуми літературознавця про шкільну методику. – К., 2013.

4. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, що завершується іспитом, становить за поточну успішність 50 балів, на іспиті – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Іспитова оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

- письмові домашні завдання;
- письмові аудиторні завдання;
- тестовий контроль;
- конспект методичних джерел;
- залік;
- іспит;
- курсова робота;
- державна підсумкова атестація.

Рівень навчальних досягнень, бал оцінки	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Високий «5»	<ul style="list-style-type: none"> • студент має глибокі системні знання в обсязі та в межах навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; • студент уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення; • студент на високому рівні володіє загальними знаннями, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми; • студент має глибокі й міцні знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки (при цьому він може припускатися незначних огріхів в аргументації думки тощо).
Достатній «4»	<ul style="list-style-type: none"> • студент досить добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; • знання студента є достатньо повними, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати найістотніші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, хоч і з деякими неточностями; • студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії й факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні навчальні дії.

<p>Середній</p> <p>«3»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • студент виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; • студент з допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки, вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком; • студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило; • студент з допомогою вчителя відтворює основний матеріал, може повторити за зразком певну дію.
<p>Початковий</p> <p>«2»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • студент відтворює менш ніж половину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання; • студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку; • студент може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

ЗАЛІК

Проставляється за результатами поточної навчальної діяльності студентів упродовж семестру (види і форми завдань, вимоги та критерії оцінювання кожного завдання подані у курсі на платформі MOODLE).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Основні концептуальні вимоги до методики викладання світової літератури.
2. Функціональне коло методики викладання світової літератури.
3. Вплив загальнонаукової та філософської методології на становлення та формування методичних основ викладання літератури.
4. Взаємозв'язок методики викладання літератури з рядом психолого-педагогічних дисциплін.
5. Основні теоретичні проблеми сучасної методичної науки.
6. Об'єкт і предмет дослідження методики викладання світової літератури.
7. Специфічні методи дослідження методики викладання світової літератури.
8. Класифікація методів вивчення літератури.
9. Основні принципи класифікації методів навчання.
10. Суть, завдання та прийоми реалізації методу читання художнього твору (творче читання).
11. Суть, завдання та прийоми реалізації евристичного методу вивчення літератури.
12. Характерні ознаки дослідницького методу вивчення літератури, найбільш важливі прийоми його практичного втілення.
13. Суть, завдання та прийоми реалізації репродуктивного методу вивчення літератури.
14. Полеміка щодо лекційної форми навчання, власні міркування та висновки з цього приводу.
15. Основні елементи психолого-вікової диференціації етапів вивчення літератури, характерні ознаки кожного із них.
16. Основні етапи вивчення твору світової літератури.
17. Етап підготовки до сприймання літературного твору.
18. Суть і завдання етапу читання тексту літературного твору.
19. Етапи підготовки до аналізу літературного твору.
20. Проблема аналізу літературного твору, її місце в методиці викладання літератури.
21. Основні види аналізу, що використовуються в процесі вивчення світової літератури.
22. Мета, завдання, форми роботи над теоретичним матеріалом у процесі вивчення світової літератури.

23. Аналітико-синтетична послідовність розгляду теоретичних понять (за концепцією Г. Токмань).
24. Особливості вивчення епосу, лірики та драми як родів літератури на різних етапах навчального процесу.
25. Основні умови розвитку та вдосконалення мовленнєвої культури студентів у процесі вивчення світової літератури.
26. Суспільно-практичні виклики у сфері літературної освіти.
27. Найбільш важливі риси академічної методики викладання світової літератури.
28. Ознаки навчального діалогу, умови його ефективності й гармонізації.
29. Методичні можливості лекційної форми у вивченні світової літератури, її функції, структура та основні прийоми планування, проведення, самооцінки.
30. Методичні можливості семінарської форми організації вивчення світової літератури.
31. Проблеми діагностики та контролю навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі здобуття філологічної (передусім, літературознавчої) освіти.

Автор _____ / докт. філол. наук, проф. Мацевко-Бекерська Л. В. /